

Vzpomínka na Ivana Netuku

Dne 14. října 2020 zemřel ve věku 76 let prof. RNDr. Ivan Netuka, DrSc., emeritní děkan Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. V r. 2017 byl prof. Netuka zvolen Akademickým sněmem za člena Vědecké rady Akademie věd. Vědecká rada ho zvolila místopředsedou pro agendu vědeckého titulu a zároveň jmenovala předsedou Grémia pro vědecký titul, jehož členem byl už od r. 2003.

Ivan Netuka se narodil 7. července 1944 v Hradci Králové. Vystudoval aplikovanou matematiku na Matematicko-fyzikální fakultě UK. V r. 1978 se habilitoval, r. 1985 mu byla udělena vědecká hodnost doktor fyzikálně-matematických věd a v r. 1986 byl jmenován profesorem. Stal se mezinárodně uznávaným odborníkem v matematické analýze, předním představitelům pražské školy teorie potenciálu a autorem nebo spoluautorem monografií a významných matematických prací. Aktivně se účastnil mnoha desítek prestižních konferencí v oboru, velmi často jako zvaný řečník. Dlouhodobě se věnoval také historii matematiky.

Celoživotní odborná dráha I. Netuky se pojila s MFF UK, kde pedagogicky působil 50 let a patřil mezi významné a uznávané

1 Prof. Ivan Netuka jako předseda Grémia Akademie věd ČR pro vědecký titul doktor věd provázel přítomné slavnostním udělením tohoto titulu. Foto S. Kyselová, AV ČR

učitele. V období let 1979–82 byl proděkanem fakulty, v letech 1993–99 zastával role zástupce děkana a proděkana pro vědeckou činnost a zahraniční styky, funkci děkana v období 1999–2005. V letech 1986–90

a 2006–12 byl ředitelem Matematického ústavu UK. Dále byl členem korespondentem Bavorské akademie věd, opakovaně členem Vědecké rady UK i dalších vědeckých rad. Byl členem Akademického sněmu Akademie věd ČR, působil v Radě Matematického ústavu Akademie věd. Po mnoho let se věnoval práci v Jednotě československých (českých) matematiků a fyziků a také v European Mathematical Society.

Prof. Netuka byl v r. 2008 jmenován vládou České republiky do předsednictva Grantové agentury ČR, od r. 2014 stál v jejím čele. Byl zástupcem Grantové agentury a Akademie věd v Governing Council of the European Science Foundation, od r. 2014 také zastupoval Českou republiku v Science Europe. V r. 2016 a opět v r. 2018 ho jmenovala vláda ČR členem Rady Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství. Byla mu udělena řada domácích i zahraničních ocenění, např. francouzské vyznamenání Rytíř řádu Akademických palem, Rakouský řád za vědu a umění 1. třídy, zlatá pamětní medaile Univerzity Karlovy, čestná oborová medaile Bernarda Bolzana za zásluhy v matematických vědách Akademie věd ČR.

Odchodem Ivana Netuky ztrácíme vynikajícího pedagoga, významného vědce s mezinárodním renomé, výborného organizátora a obětavého kolegu. Jeho všestranná činnost zanechává hlubokou stopu v životě akademické a matematické komunity v naší zemi. Čest jeho památce.

Více na www.mff.cuni.cz

Ceny Josefa Hlávky za vědeckou literaturu

Ceny Josefa Hlávky uděluje Nadace Český literární fond a Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových za původní knižní práce z oblasti vědecké a odborné literatury publikované v České republice ve čtyřech oblastech – společenské vědy, vědy o neživé přírodě, vědy o živé přírodě a lékařství. Každá z nich je spojena s odměnou ve výši 50 tisíc Kč. Tradičně jsou ceny předávány na zámku v Lužanech u Přeštice, tentokrát se ceremonie odehrála 21. září 2020 v areálu Hlávkových domů v Praze.

V kategorii společenských věd uspěl historik prof. Petr Čornej z Univerzity Karlovy za osobitý portrét Jana Žižky s podtitulem Život a doba husitského válečníka, jenž vznikl ve spolupráci s Ústavem pro jazyk český Akademie věd ČR. Publikace vyšla v nakladatelství Paseka v loňském roce k 600. výročí začátku husitské revoluce a stala se rovněž knihou roku soutěže Magnesia Litera. Monografie je jedním z výsledků grantového projektu Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období.

Za oblast věd o neživé přírodě ocenění získal kolektiv autorů vedený prof. Miloslavem Šimkem z Biologického centra AV ČR za dvousvazkovou publikaci Živá půda, kterou vydalo v r. 2019 Nakladatelství Academia a která představuje jedinečný

souhrn dosavadních znalostí o půdě. Zvlášť podrobně se věnuje organismům v půdě a jejímu znehodnocení. „Degradace půdy nás velice trápí – je rozsáhlá, postihuje rozmanité vlastnosti i funkce půdy a souběžně s nedostatkem vody a její kvality je hlavním problémem současné České republiky,“ řekl M. Šimek. Obsah knihy přibližuje také seriál se stejným názvem vycházející v tomto ročníku Živy.

K oceněným v kategorii věd o živé přírodě patří kolektiv doc. Miroslavy Palíkové za dílo Nemoci a chorobné stavy ryb, vydané Fakultou rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Kniha je uceleným přehledem s komplexní charakteristikou onemocnění ryb vyskytujících se v našich chovech, ale i ve volných vodách a v zájmových chovech sladkovodní akvaristiky, včetně diagnostických postupů a preventivních a terapeutických možností.

Z lékařských věd si ocenění odnesl tým prof. Jany Hercogové za publikaci Klinická dermatovenerologie, vydanou nakladatelstvím Mladá fronta. Představuje obsáhlou oborovou učebnici, jsou v ní zahrnuty poznatky jak ze základního výzkumu, tak podrobná klinická data, včetně témat dosud v učebnicích nepublikovaných.

1 Socha českého architekta a mecenáše Josefa Hlávky (1831–1908) podle návrhu Josefa Mařatky z r. 1914. Na snímku kopie umístěná na nádvoří Hlávkových nadačních domů. Foto J. Plavec, SSČ AV ČR

Odbornou porotu vedl František Vyskočil a zasedli v ní Petr Bartůněk, Vladimír Karpenko, Pavel Kalvach, Jan Motlík, Karel Rohlena, Jan Svoboda, Milan Tvrďý a Luboš Velek.

Více na <https://nclf.cz>